

Det kan jeg ikke erkende. Det er efter min Mening rent doktrinært, naar man kommer ind paa den Tanke, det er kun en Efterligning af, hvad der har fundet Sted rundt om i Europa som en Følge af politiske Begivenheder, der have øvet deres Indflydelse dér. Derimod har man aldrig tænkt paa at indføre tvungent borgerligt Ægteskab i de Lande, vi ellers pleje at betragte som et Forbillede, hvor det gælder Frihed, politisk og religiøs, nemlig England, Skotland og Nordamerika. Lovforslaget vil uden Nødvendighed og uden anden Berettigelse end den rent doktrinære bryde med en historisk nedarvet Tilstand, noget, som de allerfleste i vort Folk ganske sikkert ville være imod. Jeg vilde derfor meget beklage, om Løsningen skulde blive som her foreslaaet. Saa vilde jeg langt hellere slutte mig til den Tanke, som nu udvikledes af det ærede 4de kongevalgte Medlem, hvis Mening, saa vidt jeg opfattede den, jo er den, at det hverken skal være Staten eller Kirken, som bliver medvirkende til at stifte Ægteskab. Efter den Maade, hvorpaa Tanken foresloges udført, vil den i alt væsentligt falde sammen med Friheden til at benytte Kirken i det Omfang, som vi nu have. Ogsaa i en anden Henseende har den et meget stort Fortrin fremfor det, som Forslaget her indeholder. Thi jeg maa ganske slutte mig til den Udtalelse, som det ærede Medlem kom med, at Haandhævelsen af Lovgivningen om Ægteskabsbetingelserne slet ikke er nogen let Sag. Siden den sidste Kodifikation, vi fik af denne Lovgivning i 1824, have Præsterne haft 80 Aar til at leve sig ind i den, og det gaar jo ogsaa, men det vil ikke blive let for en Ikke-Jurist at foretage alle de Undersøgelser og Prøvelser, som disse 10 Betingelser, der ere opregnede i den første Paragraf i Forslaget, og de endnu meget mere indviklede Betingelser, der nævnes i den anden Paragraf, der handler om Udlændinge, ville nødvendiggøre, det vil ikke blive nogen let Sag. Det skal efter Lovforslaget, i hvert Tilfælde paa Landet, lægges i Hænderne paa Ægteskabsforstanderen, som vælges dertil, og som regelmæssig ikke vil have særlige juridiske Kvalifikationer; sely om han har lært nok saa megen Samfundslære, tror jeg ikke, han vil være i Stand til at klare sig i alle Tilfælde, og saa skal han endda kun fungere i 3 Aar. Det vil, tror jeg, aabne Døren for et stort Antal Tilfælde, hvor de paagældende ville blive dragne til Ansvar. Vi have jo ikke saa faa Eksempler

paa, at Præster ere blevne dragne til Ansvar, fordi de ikke have iagttaget det, som gælder med Hensyn til Fattiglovgivningen og andre Forhold, som ikke ere saa lette at haandtere. Der vil sikkert komme til at foreligge adskillige Tilfælde, hvor Ægteskabsforstanderen vil blive draget til Ansvar, og, hvad der er endnu langt værre, der vil blive rejst mange flere Tvivlsspørgsmaal om, hvorvidt et Ægteskab overhovedet er gyldigt eller ikke, noget, som man jo maa gøre alt muligt for at undgaa, fordi intet er mere forfærdeligt og indgribende end dette, at et Ægteskab, som de paa-gældende troede var gyldigt, bliver erklæret ugyldigt. Det mener jeg er et Punkt, som det kommende Udvalg under alle Omstændigheder maa have sin Opmærksomhed henvendt paa. Det maa overvejes, om man ikke her nødvendigvis maa træffe en anden Ordning; om den bliver lidt besværligere for Befolkningen, derpaa kommer det ikke an; naar det er Staten om at gøre, at faa disse Lovbestemmelser hævdede paa en ensartet og rigtig Maade, kan det ikke overlades til de her foreslaaede Ægteskabsforstandere. I den Henseende forekommer det mig altsaa, at det ærede 4de kongevalgte Medlems Tanke havde et meget stort Fortrin. Men jeg slutter med, at i og for sig fører den Fritagelse, man maa ønske Kirken, og som maa skaffes til Veje paa en mere fyldestgørende Maade end her foreslaaet, ikke nødvendig til andet og mere end borgerligt Ægteskab eller hvad dermed staar i Klasse, i Konflikttilfælde.

la Cour: Den højtærede Minister har jo tænkt at ville gavne Kirken, løse Kirken fra dens Forbindelse med Staten, og er derfor fremkommen med dette Forslag. Der er jo en Ulempe til Stede, idet den højtærede Minister paastaar, at Præsterne efter den nuværende Ordning ere pligtige at indstifte Ægteskab mellem alle dem, som tilhøre den danske Folkekirke. Præsterne have ganske vist et dobbelt Embede; dersom vi betragte dem som Statsembedsmænd, have de det for Staten, betragte vi dem som Kirkens Embedsmænd, have de det for Kirken, og Statens og Kirkens Love og Regler skulde jo ikke gerne komme i Modstrid med hinanden. Den højtærede Minister pegede i Gaar paa, at Præsterne meget ofte ere nødte til at indstifte forargelige Ægteskaber; han pegede paa et gret Eksempel og sagde: Hvorledes kan det være foreneligt med Kirkens Lære, at den indstifter et Ægteskab mellem dem.